

Adını Tıbbı Yazdıranlar

Yaşamları ve Katkıları

Prof. Dr. Akif Turhan Kürüm

1960, İstanbul, Tıp Hekimi
İç Hastalıkları ve Kalp Hastalıkları Uzmanı
Felsefe Mezunu
İktisat Mezunu

© 2023 Nobel Tıp Kitabevleri Tic. Ltd. Şti.

Adımı Tıbbı Yazdıranlar - Yaşamları ve Katkıları

Prof. Dr. Akif Turhan Kürüm

ISBN: 978-605-335-796-4

5846 ve 2936 sayılı Fikir ve Sanat Eserleri yasası hükümleri gereğince herhangi bir bölümü, resmi veya yazısı, yazarın yazılı izni alınmadan tekrarlanamaz, basılamaz, kopyası çıkarılamaz, fotokopisi alınamaz veya kopya anlamı taşıyabilecek hiçbir işlem yapılamaz. Kitap içerisinde yer alan bilgi ve görsel materyaller ile ilgili sorumluluk yazarına aittir.

NOBEL TIP KİTABEVLERİ TİC. LTD. ŞTİ.

www.nobeltip.com

Millet Cad. No: 111 Çapa-İstanbul

Tel : (0212) 632 83 33

E-posta : destek@nobeltip.com

DAĞITIM

Tel : (0212) 771 52 11 - (0212) 771 33 09

E-posta : hasannazli@nobeltip.com

<i>Yayımcı</i>	:	Nobel Tıp Kitabevleri Tic. Ltd. Şti. Millet Cad. No:111 34104 Fatih-İstanbul
<i>Yayımcı Sertifika No</i>	:	50192
<i>Baskı / Cilt</i>	:	Vadi Grafik Tasarım ve Reklamcılık Ltd. Şti. İvedik Org. San. 1420. Cad. No: 58/1 Yenimahalle/Ankara
<i>Matbaa Sertifika No</i>	:	47479
<i>Sayfa Tasarımı - Düzenleme</i>	:	Can Gelgeç
<i>Kapak Tasarım</i>	:	Bengü Karabulut
<i>Baskı Tarihi</i>	:	Haziran 2023 - İstanbul

Türkiye Cumhuriyeti'nin 100. Yılına Armağan

ÖNSÖZ

Tıp eğitimim sırasında ve meslek hayatım boyunca karşılaştığım özel isimli bulgu, hastalık ve sendromlara adları verilen kişilerin kim olduklarını, nasıl bir mesleki yaşam sürdürdüklerini ve bu sonuçlara nasıl vardıklarını hep merak ettim.

Elinizdeki bu derlemede adı geçen meslektaşlarımızın yaşamlarını, katkılarını ve adlarının verildiği unsurları da açıklayarak onları tanıtmayı ve kişiyle birlikte bir öğrenme derinliği sağlamayı amaçladım.

Adını tıba yazdıran çok sayıda bilim insanı bulunmakta olup tamamına yakınının herkes tarafından bilinmesi için diğer meslektaşlarımızın bu açığı kapatacağını umuyorum. Kapsamı genişletmek için bu derlemenin bir başlangıç olmasını, tıp camiasının tüm bireyelerine bu özel kişilerin örnek teşkil etmesini ve bilgi evreninde ulusça

yerimizi genişletmek için bizlere teşvik edici olmasını diliyorum.

Bu derlemeyi oluşturan kaynaklara ortak olarak katkı sağlayan bilim insanlarına minnet borçluyum.

Ortak yazılı ve görsel alanda bulunan ve yazarlarınca bilinmesi istenilen bu bilgileri onların paylaşımı sayesinde derledim.

Emeklerinin sadece bilim uğruna paylaşıldığını bilmelelerinin hoşgörüsüne sığınıyorum.

İnsanlığın ortak mirası olan bilgilere ulaşılmasını kolaylaştıran, sınırsız ve ücretsiz bu kolaylığı sağlayan “Google Translate” ve “Wikipedia” ve “litfl.com” yönetimlerine saygı ve şükranlarımı sunuyorum.

Bilgi paylaştıkça çoğalır.

TANIMLAR

Hastalık: Organizmada birtakım değişikliklerin ortaya çıkmasıyla sağlığın bozulması durumu, rahatsızlık, çor, dert, sayrılık, illet, maraz, maraza, esenlik karşıtı.

Sendrom (Yunanca kelime; syn:ile, dromein: koşmak/eylem): Birbirleriyle ilişkisiz gibi görünen, aynı anda ortaya çıkan ancak bir araya geldiklerinde tek bir olgu olarak özel bir hastalığı belirleyen belirtiler bütünü.

Bulgu: Vücuttaki işlevsel bir bozukluğun veya hastalığın belirlenmesine yarayan, hekimin saptadığı işaret, tesbit.

İÇİNDEKİLER

Abderhalden – Kaufmann – Lignac Sendromu	1	Bekhterev Hastalığı	72
Adams- Stokes Sendromu	3	Bell Paralizi	74
Addison Hastalığı	5	Bellini Kanalı	76
Allen Testi	7	Bence Jones Proteini	78
Alport Sendromu	9	Bernard- Soulier Sendromu	79
Alström Sendromu	11	Bernoulli Denklemi	81
Alzheimer Hastalığı	13	Besnier-Boeck-Schaumann Hastalığı/ Sarkoidoz	83
Amplatz Kateteri ve Oklüderi	15	Betz Hücreleri	86
Anderson- Fabry Hastalığı	17	Bezold- Jarisch Refleksi	88
Angelman Sendromu	19	Bichat Yağ Yastığı	90
Anichkov Hücresi	21	Bilharziyazis	92
Anton Sendromu	22	Billroth Ameliyatları	94
Apgar Skoru	24	Biot Solunumu	96
Argyll Robertson Pupillası	26	Blumberg İşareti	97
Arnold-Chiari Malformasyonu	28	Bochdalek Hernisi	99
Aschoff Nodülleri	30	Boerhaave Sendromu	101
Aschoff- Tawara Düğümü	31	Bordetella Pertusis	103
Asperger Sendromu	32	Borrelia Burgdorferi	105
Auerbach Pleksusu	34	Bouchard nodülleri	107
Austin Flint Üfürümü	35	Bowman Kapsülü	108
Aqueductus Sylvius	36	Brenner Tümörü	110
Babinski Bulgusu	38	Bright Hastalığı	111
Bachmann Demeti	40	Broca Afazisi	112
Bainbridge refleksi	41	Brodmann Alanları	115
Baker Kisti	43	Brown-Séquard Sendromu	117
Balint Sendromu	44	Bruce Protokolü	119
Bardet-Biedl Sendromu	46	Brunner Bezleri	121
Barlow Hastalığı (Skorbüt)	48	Bruselloz	123
Barlow Sendromu	50	Brugada Sendromu	125
Barr Cisimciği	52	Brudzinski Belirtisi	127
Barret Ösefagusu	53	Bruton Agammaglobulinemisi	128
Bartholin Bezi	55	Budd-Chiari Hastalığı	130
Bartter Sendromu	56	Bunsen Beki	132
Basedow- Graves Hastalığı	58	Burdach Kolonu	134
Battle İşareti	60	Burger Hastalığı	136
BCG Aşısı (Bacillus Calmette-Guérin)	62	Burkitt Lenfoma	138
Beck Triadı	65	Bursa Fabrisiyöz	140
Becker Müsküler Distrofi	67	Carey Coombs Üfürümü	142
Behçet Hastalığı	69	Carvalho belirtisi	143
		Castelman Hastalığı	144

Chagas Hastalığı	146	Economo Hastalığı	237
Charcot Hastalığı ve Charcot- Marie-Tooth Hastalığı	148	Edinger-Westphal çekirdeği	239
Charcot- Marie-Tooth Hastalığı	150	Ehlers- Danlos Hastalığı	241
Charcot-Leyden kristalleri	152	Ehrlich Reaktifli	243
Cheyne-Stokes Solunumu	154	Eindhoven Üçgeni	246
Chilaiditi Sendromu	156	Eisenmenger Sendromu	248
Churg -Strauss Sendromu	157	Ekbom Hastalığı	250
Clara Hücreci	159	Embden- Mayerhof- Parnas Yolu	251
Clarke Kolonu	160	Epley Manevrası	254
Claude Bernard- Horner Sendromu	162	Erb-Goldflam Sendromu	256
Colles Kırığı	165	Erlenmeyer Şişesi	259
Conn Sendromu	167	Escherichia Coli	261
Cooley Anemisi	169	Eustachi Borusu	263
Coombs Testi	171	Ewing sarkomu	265
Cooper Ligamanları	173	Fallop Tüpleri	267
Cori Hastalığı ve Cori Döngüsü	175	Falot Tetralojisi	270
Corrigan Nabızı	179	Fanconi Sendromu	272
Corti Organı	181	Felty Sendromu	274
Cowper Bezi	183	Fick İlkesi	276
Coxiella Burnetii	185	Flechsigg Fasikülü	278
Creutzfeldt-Jakob Hastalığı	189	Foley Sonda	280
Crohn Hastalığı	191	Foster Kennedy Sendromu	282
Cullen Belirtisi	193	Fowler Pozisyonu	284
Curling Ülseri	195	Frank-Starling Yasası	285
Cushing Hastalığı	196	Freud'un Psikoanalitik Teorileri	288
Da Costa Hastalığı	198	Friedreich Ataksisi	290
Daltonizm (Renk Körlüğü)	199	Fournier Gangreni	292
Dandy-Walker Sendromu	201	Galenik İlaçlar	294
Dane Partikülü	204	Gallavardin Fenomeni	298
Deiters Hücreleri	206	Galvanik Akım	299
Dejerine-Roussy Sendromu	208	Ganser Sendromu	301
De Quervain Bulgusu	210	Gardner Sendromu	302
Devic Hastalığı	211	Gaucher Hastalığı	304
Diamond- Blackfan Anemisi	212	Gell-Coombs Sınıflaması/ Hipersensitivite Reaksiyonları	305
Dieulafoy Lezyonu	214	Gerstmann Sendromu	307
DiGeorge Sendromu	215	Ghon Odağı	309
Disse Aralığı	217	Giardia Lamblia	311
Doppler Etkisi	219	Gibson Üfürümü	314
Douglas Kesesi	221	Giemsa Boyama	315
Down Sendromu	223	Gilbert Sendromu	317
Döhle Cisimleri	225	Glanzmann Trombastenia	319
Duchenne Müsküler Distrofisi	226	Glisson Kapsülü	320
Dupuytren Kontraktürü	228	Golden S İşareti	321
Duhring Hastalığı	230	Golgi Aygıtı	322
Duroziez İşareti	231	Goldblatt Böbreği	325
Eau de Goulard	232	Goll Sütunu (Fasciculus Gracilis)	327
Ebstein Anomalisi	233	Goodpasture Sendromu	329
Ebstein- Barr Virüsü	235	Gorlin ve Gorlin Formülü	331

Gowers Sendromu.....	333	Kartagener Sendromu.....	433
Graaf Folikülü	335	Kawasaki Hastalığı	435
Graham Steel Üfürümü	337	Kayser-Fleischer Halkası	437
Gram Boyama	338	Kerley Çizgileri	438
Grey Turner Belirtisi	340	Kernig Belirtisi.....	440
Gruber- Widal Testi	341	Kimmelstiel- Wilson Sendromu.....	441
Guillain- Barre Hastalığı	343	Kirschner Teli.....	443
Hagen – Poiseuille denklemi	345	Kisselbach Pleksusu.....	445
Halt-Oram Sendromu	348	Klebsiella Pnömonisi	446
Hampton Hörgüçü	350	Klinefelter Sendromu.....	448
Hamman-Rich sendromu.....	351	Klippel-Feil sendromu	450
Hand- Schüller- Christian Hastalığı	353	Klumpke Felci	452
Hansen Hastalığı.....	355	Koch Basili.....	454
Hashimoto Tiroiditi	357	Kocher Manevrası	457
Havers Kanalları	359	Koebner Fenomeni	460
Heberden Nodülleri	361	Kohn Gözenekleri	462
Heimlich Manevrası	362	Koplik Lekeleri.....	464
Helmholtz Oftalmaskopu	364	Korotkov Sesleri.....	465
Henderson- Hasselbach Denklemi	367	Korsakoff Sendromu	468
Henle Kulpu	369	Kounis Sendromu.....	470
Henoch-Schönlein Purpurası	371	Kozhevnikov Epilepsisi.....	472
Heparin	373	Krabbe Hastalığı	474
Hering- Breuer Refleksi	376	Kraepelin İkilemi.....	477
Hipokrat Andı.....	379	Krause Korpüskülleri.....	479
Hirschsprung Hastalığı.....	381	Krebs Döngüsü	481
His Demeti	383	Kupffer Hücreleri.....	484
Hodgkin Hastalığı.....	384	Kussmaul Solunumu	486
Hoffmann Refleksi.....	387	Laennec Stetoskop	488
Holmes- Adie Sendromu	388	Lambert- Eaton Sendromu	491
Holter Monitörü	391	Landouzy- Dejerine Sendromu	493
Homans Belirtisi	393	Langerhans Adacıkları	496
Howell-Jolly Cisimcikleri	395	Lasègue İşareti.....	498
Hunter Kanalı.....	397	Laurence-Moon Sendromu.....	500
Huntington Hastalığı	400	Leber Herediter Optik Nöropati	502
Hurler Sendromu.....	402	Legg-Calvé-Perthes Sendromu.....	503
Hutchinson-Gilford Progeria Sendromu	404	Leishmania Donovanii.....	505
İshihara Testi	406	Lemierre Sendromu	507
Jacksoniyan Nöbet.....	408	Leriche Sendromu	508
Janeway Lezyonları.....	410	Lewy Cisimcikleri.....	510
Jarisch- Herxheimer Reaksiyonu	412	Leydig Hücresi	512
Jenner Tipi Çiçek Aşısı	414	Libman-Sacks Endokarditi	514
Jervell ve Lange-Nielsen Sendromu	417	Liddle Sendromu	517
Jones Kriterleri.....	420	Lieberkühn Kriptaları	519
Judkins Kateterleri.....	422	Light Kriterleri	521
Kan Dolaşımı	424	Lisch Nodülleri	522
Kan Grupları	427	Lister'in Antiseptik Solüsyonu	523
Kallmann Sendromu	430	Louis Açısı	525
Kaposi Sarkomu.....	431	Lown-Ganong-Levin Sendromu	527

Löffler Endokarditi.....	531	Nocardiozis.....	618
Löwenstein Jensen Besiyeri.....	532	Noonan Sendromu.....	620
Luchka Açıklığı.....	534	Oddi Sfinkteri.....	621
Ludwig Anjini.....	536	Onuf Çekirdeği (Onuf's Nucleus).....	623
Lutembacher Sendromu.....	538	Osgood-Schlatter Hastalığı.....	625
Lynch sendromu.....	540	Osler Nodülü.....	627
MacConkey Agar.....	542	Osler- Weber- Rendu Hastalığı.....	629
Magendi Açıklığı.....	544	Pacinian Korpüskülü.....	632
Mallory-Weiss Sendromu.....	545	Paget Kemik Hastalığı.....	634
Malpighi Cisimciği.....	547	Palla İşareti.....	636
Mantoux Testi.....	549	Pancoast Tümörü.....	637
Marcus Gunn Arazı ve Pupillası.....	551	Paneth Hücreleri.....	638
Marfan Sendromu.....	553	Pap Smear.....	639
Marie- Strümpell Hastalığı.....	554	Pappenheimer Cisimciği.....	641
May-Hegglin Anomalisi.....	556	Parkinson Hastalığı.....	642
Mayer-Rokitansky-Küster-Hauser sendromu.....	558	Parry- Romberg Sendromu.....	644
Meynert Bazal Çekirdeği.....	560	Pastörizasyon.....	646
McBurney Noktası.....	562	Patau Sendromu.....	649
McArdle Hastalığı.....	563	Pavlov'un Köpeği (Klasik Koşullanma).....	651
McCune-Albright Sendromu.....	564	Petri Kabı.....	654
Meckel Divertikülü.....	566	Peutz- Jeghers Sendromu.....	656
Meckel Mağarası.....	568	Peyronie Hastalığı.....	658
Meigs Sendromu.....	570	Pfeiffer Fenomeni.....	660
Meissner Pleksusu ve Korpüskülü.....	571	Pfeiffer Sendromu.....	662
Mendel Kanunları.....	573	Pick Hastalığı.....	664
Mendelson Sendromu.....	575	Pirquet Testi / Alerji.....	666
Menière Hastalığı.....	577	Plummer- Vinson Sendromu.....	668
Merkel Reseptörü.....	579	Poland Sendromu.....	670
Mikrobiyolojinin Kurucusu ve Mikroskopun Mucidi.....	581	Pompe Hastalığı.....	672
Mikulicz Hastalığı.....	583	Pott Hastalığı.....	673
Millard-Gubler Sendromu.....	585	Potter Sendromu.....	675
Mitchell Hastalığı (Eritromelalji).....	587	Prader-Willi Sendromu.....	677
Mobitz Tip I- Mobitz Tip II AV Blok.....	589	Prausnitz-Küstner Testi.....	679
Monakov Çekirdeği.....	591	Prévost İşareti.....	681
Monro Açıklığı/ Foremen Monro.....	593	Prinzmetal Angina.....	682
Monro- Kelly Doktrini.....	595	Purkinje Lifleri.....	684
Montgomery Bezleri.....	597	Quincke Ödemi.....	686
Morgagni Fıtığı.....	598	Ramsay Hunt Sendromu.....	687
Moro Refleksi.....	600	Ranke Kompleksi.....	689
Morton Nöroma.....	602	Ranvier Düğümü.....	690
Moschowitz Sendromu.....	603	Rasmussen Anevrizması.....	691
Moynihan İşareti.....	605	Rathke Kesesi.....	693
Möbius Sendromu.....	606	Raynaud Sendromu.....	695
Murphy Belirtisi.....	608	Reed- Sternberg Hücresi.....	697
Müller Kanalı.....	610	Refsun Hastalığı.....	700
Neisseria Gonorhea.....	612	Reissner Zarı.....	701
Niemann- Pick Hastalığı.....	614	Reiter Sendromu.....	702
Nissl Cisimciği.....	616	Remak Ganglionu.....	704

Rett Sendromu	705	Sturge- Weber Sendromu	790
Retzius Boşluğu	706	Susac Sendromu.....	792
Reye Sendromu.....	707	Swan-Ganz Kateteri.....	794
Riedel Lobu	708	Sydenham Koresi	796
Riketsiya'lar	709	Şigelloz	798
Ringer Laktat.....	711	Takayasu Arteriti	799
Rinne Testi.....	713	Tay- Sachs Hastalığı	801
Robles Disease	714	Thomas Splinti	803
Rolando Fissürü.....	715	Tietze Sendromu.....	805
Romanowski Boyası.....	716	Todd Parezisi.....	806
Romano- Ward Sendromu	718	Tourette Sendromu.....	807
Romberg Belirtisi.....	720	Treacher Collins Sendromu	809
Rossolimo Refleksi	722	Trendelenburg Pozisyonu.....	810
Roth Lekeleri.....	723	Traube Boşluğu	811
Rous Sarkoma Virüsü	724	Treitz Ligamanı.....	813
Rovsing İşareti.....	726	Trousseau Belirtisi	815
Röntgen.....	728	Türk Demeti	817
Ruffini Korpüskülü.....	730	Turner Sendromu	819
Sabin Çocuk Felci Aşısı	732	Valsalva Sinüsleri	820
Sabouraud Besiyeri.....	737	Van der Bergh Reaksiyonu	822
Sadomazoşizm	739	Vaquez Hastalığı (Polisitemiya Vera)	824
Salmonelloz	741	Vater Ampullası	826
Sanfilippo Sendromu	743	Vaughan Sınıflandırması	828
Santorini Kanalı.....	745	Vincent Anjini.....	830
Scarpa Üçgeni	746	Virchow Triadı (Triadı)	831
Schick Testi.....	748	Von Gierke Hastalığı	834
Schilling Testi.....	750	Von Hippel- Lindau Hastalığı	836
Schlemm Kanalı.....	752	Von Recklinghausen Hastalığı	838
Schmidt Sendromu.....	754	Von Willebrand Faktörü.....	840
Schmorl Nodülleri.....	756	Vulpian Belirtisi.....	842
Schwannoma	757	Waardenburg Sendromu	844
Seldinger Tekniği	760	Waldenström Makroglobülinemisi	846
Sellick Manevrası.....	761	Waldeyer Halkası.....	848
Sengstaken- Blackmoore Tüpü	762	Walker- Warburg sendromu	850
Sertoli Hücreleri	764	Wassermann Testi.....	852
Sharpey Fibrilleri.....	765	Waterhouse – Friderichsen Sendromu	853
Sheehan Sendromu.....	767	Watson'un Su çekici Nabzı	855
Shy-Drager Sendromu	769	Weber Sendromu	857
Sims Spekulumu	771	Weber Testi.....	859
Sjögren Sendromu	774	Weil Hastalığı.....	861
Skene Bezleri	775	Wegener Granülomatosisi.....	863
Sones Kateteri	776	Wenckebach Fenomeni.....	865
Sömmerring Noktası.....	778	Werdnig-Hoffmann Sendromu	866
Stein- Leventhal Sendromu	780	Wernicke Ensefalopatisi	868
Stenon Kanalı	782	Westermarck İşareti	871
Stent.....	784	Westphal İşareti	873
Steven- Johnson Sendromu.....	786	Wharton Kanalı	874
Still Hastalığı	788	Whipple Hastalığı.....	876

Weibel-Palade Cisimleri	879	Wolf- Parkinson-White Sendromu	891
Williams Sendromu	881	Wright Boyama	894
Willis Poligonu.....	882	Yersinia Pestis.....	896
Wilms Tümörü.....	884	Zenker Divertikülü.....	898
Wilson Hastalığı	885	Ziehl- Neelsen Boyası	900
Wirsung Kanalı	887	Zieve Sendromu.....	902
Wiskott-Aldrich Sendromu.....	889	Zollinger- Ellison Sendromu	903